

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра психології

Затверджено

На засіданні кафедри психології
філософського факультету
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31.08.2021 р.)

Завідувач кафедри
проф. Грабовська С.Л.

Силабус з навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»,
що викладається в межах ОПП «Психологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 053 «Психологія»

Львів 2021 р.

Назва курсу	Економічна психологія
Адреса викладання курсу	м.Львів, вул. Коперника, 3, ауд. 110
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра психології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 соціальні та поведінкові науки 053 психологія
Викладачі курсу	Чолій Софія Мирославівна, доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук
Контактна інформація викладачів	ел. пошта sofiya.choliy@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	В день проведення лекційних/практичних занять та згідно з розкладом консультацій на 1 семестр 2021/2022 навчального року у дистанційному форматі або очному форматі.
Сторінка курсу	https://filos.lnu.edu.ua/academics/master/spetsialnist-psykholohiia-053
Інформація про курс	Курс «Економічна психологія» має теоретико-прикладний характер, покликаний виробити у студентів вміння та навички аналізу стосунку людини із економічною сферою функціонування суспільства (сприймання та аналізу економічних явищ та ситуацій, економічної соціалізації, прийняття рішень в економічній сфері, фінансової та інших видів економічної поведінки).
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Економічна психологія» є дисципліною зі спеціальності 053 Психологія для освітньо-професійної програми «Психологія» другого (магістерського) рівня підготовки, спеціалізації «психологія управління», яка викладається в 1 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) .
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни є ознайомити студентів із психологічними аспектами функціонування людини в економічному просторі суспільства, формування уявлень про економічні явища та прийняття рішень щодо економічної поведінки. Отримані під час вивчення курсу знання, практичні вміння та навички сприятимуть фаховій підготовці майбутнього психолога до роботи з персоналом організації.
Література для вивчення дисципліни	Базова 1. Бутко М. П. Економічна психологія. [текст] навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. / М. П. Бутко, А. П. Неживенко, Т. В. Пепа – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 232 с. 2. Канеман Д. Мислення швидко й повільно / переклад з англ. Максим Яковлев. – 2-ге вид. – К. : Наш Формат, 2018. – 480 с. 3. Кузнецова Т. В. Основи економічної психології : Курс лекцій. – К. : МАУП, 2006. – 140 с. 4. Ложкін Г.В., Спасенников В.В., Комаровська В.Л. Економічна психологія: Навчальний посібник. — К.: ВД «Професіонал», 2004. — 304 с.

5. Талер Р. Поведінкова економіка. Як емоції впливають на економічні рішення. – К.: Наш формат, 2018. – 464 с.

6. Economic psychology / edited by Rob Ranyard. – Hoboken : Wiley-Bleekwell, The British Psychological Society, 2018. – 483 p.

Допоміжна література

1. Антонова З. Гроші як фактор економічної соціалізації // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 2009. - № 4. – С. 173-180.

2. Аріелі Д. Передбачувана ірраціональність. – Л.: ВСЛ, 2018. – 296 с.

3. Аршава І. Ф., Носенко Д. В. Суб'єктивне благополуччя і його індивідуально-психологічні та особистісні кореляти // Вісник Дніпропетровського університету. Сер. : Педагогіка і психологія. - 2012. - Т. 20, вип. 18. - С. 3-9.

4. Губеладзе І. Почуття власності як соціально-психологічний феномен // Наукові студії із соціальної та політичної психології. – 2019. – 43(46). – С 141-148.

5. Данильченко Т. В. Особливості вивчення соціальних потреб як предиктора суб'єктивного благополуччя особистості / Т. В. Данильченко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Психологічні науки. - 2015. - Вип. 126. - С. 63-69.

6. Данильченко Т. В. Суб'єктивне соціальне благополуччя: психологічний вимір [Текст] : монографія / Т. В. Данильченко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Чернігів : Десна Поліграф, 2016. - 543 с. : табл., рис. - Бібліогр.: с. 399-474.

7. Данильченко Т. В. Суб'єктивне соціальне благополуччя як психологічний феномен / Т. В. Данильченко // Психологічні перспективи. - 2016. - Вип. 28. - С. 93-107. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppst_2016_28_11.

8. Дембицька Н.М. Атрибутивні ознаки економічної суб'єктності особистості / Н.М.Дембицька, В.В.Москаленко // Соціально-психологічні засади становлення суб'єкта економічної соціалізації : монографія / [Т.В.Говорун, Н.М.Дембицька, І.К.Зубіашвілі та ін.] ; за наук. редакцією В.В.Москаленко. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. – С. 35-48.

9. Дембицька Н.М. Діалогічний контекст становлення економічної суб'єктності особистості / Н.М.Дембицька // Психологія діалогу і світ людини : збірник наукових праць Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка / За ред. С.Д.Максименка, Г.В.Дьяконова. – Том 2. – Кіровоград : ФО-П Александрова М.В., 2012. – С. 98 - 106.

10. Дембицька Н.М. Психосемантична модель відносин власності в економічній свідомості студентів / Н.М.Дембицька // Проблеми загальної та педагогічної психології : збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України / За ред. С.Д.Максименка. Т. XIV, част.3. – К. : “Гнозис”, 2012. – С. 80 – 87.

11. Дембицька Н.М. Ставлення до власності як показник становлення суб'єкта економічної соціалізації студентської молоді / Н.М.Дембицька // Соціально-психологічні засади становлення суб'єкта економічної соціалізації : монографія / [Т.В.Говорун, Н.М.Дембицька,

- І.К.Зубіашвілі та ін.] ; за наук. редакцією В.В.Москаленко. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. – С. 96-118.
- 12.Дембицька Н.М. Теоретичні засади дослідження економічної культури школяра у системі особистої власності / Н.М.Дембицька // Проблеми загальної і педагогічної психології : зб. наукових праць Інституту психології імені Г.С.Костюка АПН України / За ред. С.Д.Максименка. Т. ХІУ, част. . – К. : “Гнозис”, 2012. – С. 75-89
- 13.Дембицька Н.М. Дослідження змісту уявлень студентів про власність та їх впливу на процес економічної соціалізації // Економічна соціалізація молоді: соціально-психологічний аспект / Москаленко В.В. та ін.; загальна редакція В.В.Москаленко. – К.: Український центр політичного менеджменту, 2008. – С. 131 – 142.
- 14.Економічна соціалізація молоді : соціально-психологічний аспект / Загальна ред. В. В. Москаленко ; Академія пед. наук України, Ін-т психології ім. Г.С. Костюка. К. : Український центр політичного менеджменту, 2008. – 336 с.
- 15.Кізима Т. Фінансова поведінка домогосподарств: сутність, класифікація, чинники впливу / Т. Кізима // Світ фінансів. - 2011. - Вип. 4. - С. 19-26. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/svitfin_2011_4_4.
- 16.Ковтун О. А. Фінансова поведінка домогосподарств: сутність, структура та класифікація / О. А. Ковтун // Бізнес Інформ. - 2013. - № 9. - С. 280-286. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2013_9_46.
- 17.Лях Т.Л. Мотивація до волонтерської діяльності // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. - № 22 (257), Ч. VIII. – 2012. – С. 84-91.
- 18.Матвієнко Л.І., Алексеїченко К.С. Особистість волонтера у психологічному вимірі: ціннісно-мотиваційний аспект (надання соціальних послуг вразливим верствам населення) // Ринок праці та зайнятість населення. – 2016. – № 1. – С. 55-59. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rpzn_2016_1_14
- 19.Москаленко В.В. Економічна культура особистості як складова та результат процесу соціалізації
- 20.Москаленко В.В. Економічна соціалізація особистості: концептуальна модель // Соціальна психологія. – 2006. – № 3. – С.3-16.
- 21.Москаленко В.В. Соціально-психологічні засади економічної культури особистості // Соціальна психологія. – 2007. – № 4. – С.3-16.
- 22.Москаленко В.В. Сучасні напрямки досліджень в економічній психології // Соціальна психологія. – 2004. – № 2. – С.3-18.
- 23.Сидоренко Ю. В., Юмаєва Г. О. Дослідження теоретичних засад економічної психології // Формування ринкових відносин в Україні. - 2014. - № 9. - С. 117-121. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2014_9_29
- 24.Соціальна психологія бідності : монографія / Т. І. Белавіна, В. О. Васютинський, В. Ю. Вінков та ін. ; за ред. В. О. Васютинського ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – К. : Міленіум, 2016. – 294 с.
- 25.Хазратова Н., Луценко М. Потреба у власності як соціально-психологічний феномен // Психологія особистості. – Вип. 3. – Івано-Франківськ, 2011. – С. 113-121

	<p>26.Allison L. D. Assessing volunteer motives: a comparison of an open-ended probe and Likert rating scales / L. D. Allison, M. Okun, K. Dutridge // Journal of Community and Applied Social Psychology. – 2002. – Vol. 12. – P. 243–255.</p> <p>27. Clary E. G. The motivations to volunteer: theoretical and practical considerations / E. G. Clary, M. Snyder // Current Directions in Psychological Science. – 1999. – Vol. 8. – № 5. – P. 156–159.</p> <p>28.Markey-Towler B. Economic psychology in a nutshell: the only three things you need to know. – 22 June 2017. – https://medium.com/@brendanmarkeytowler/economic-psychology-in-a-nutshell-the-only-three-things-you-need-to-know-46f87f335354</p> <p>29.Meier S. Is volunteering rewarding in itself? / S. Meier, A. Stutzer // Economica. – 2008. – Vol. 75. – № 1. – P. 39–59.</p>
Тривалість курсу	1 семестр (90 год., 3 кредити ECTS)
Обсяг курсу	<p>32 годин аудиторних занять. З них: 16 годин лекційних та 16 годин практичних занять.</p> <p>58 годин самостійної роботи</p>
Очікувані результати навчання	<p>Курс формує такі <i>загальні компетентності</i>, як здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність проведення досліджень на відповідному рівні, здатність генерувати нові ідеї (креативність), уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). У результаті вивчення курсу формуються такі <i>спеціальні компетентності</i>: здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики, здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості, здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності, здатність організувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології, здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах, здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями. <i>Програмними результатами</i> навчання є здатність здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, вміння організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів, узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки, розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість, доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях, здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності</p>

Ключові слова	Економічна активність, економічна поведінка, грошові установки, фінансова грамотність, економічна соціалізація, суб'єктивне благополуччя.
Формат курсу	Очний /заочний /дистанційний
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру, у письмовій формі (тести +завдання)
Пререквізити	Курс «Економічна психологія» базується на знаннях студентів з курсів «Загальна психологія» (розділи «Психічні процеси» та «Особистість»), «Економіка», «Соціальна психологія», «Експериментальна психологія», «Психологія управління», «Психологія праці», достатніх для сприйняття категоріального апарату та вироблення фахових умінь та навичок.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, практичні заняття, інтерактивні методи навчання: групова робота, ділові ігри, дискусії, мозковий штурм, колаборативне навчання, едускрам
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер, дошка.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • семінарські заняття: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50: <ul style="list-style-type: none"> - Індивідуальне навчально-дослідне завдання: “Дослідження фінансової поведінки осіб різного віку” за наперед складеною групою анкетю – 15 балів - Дослідження ментальних репрезентацій економічної сфери життєдіяльності суспільства (робота в малих групах методом Едускрам) – 15 балів - Модульна контрольна робота – 10 балів - Активність на заняттях, конспектування додаткової літератури – 10 балів • залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Іспит проводиться у формі тестів та письмових завдань. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p>
Питання до заліку.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія економічної психології та її зміст як галузі психології. 2. Об'єкт, предмет та завдання економічної психології. 3. Економічна психологія та поведінкова економіка. 4. Методи дослідження, які застосовуються у економічній психології. 5. Побудова економіко-психологічного дослідження. 6. Економічна психологія та суспільство. 7. Прийняття рішень: цінність та користь. 8. Теорії прийняття рішень, базовані на суб'єктивному очікуванні корисності. 9. Теорія очікуваної корисності Дж. Фон Неймана та О. Моргенштерна. 10. Теорія перспектив Д. Канемана та А. Тверські. 11. Прийняття рішення в умовах ризику та непевності.

12. Рішення орієнтовані на майбутнє: міжчасовий вибір. Раціональний міжчасовий вибір та можливі аномалії.
13. Роль емоцій та мотивації в процесі прийняття рішень.
14. Евристика і процес прийняття рішень
15. Теорія соціальних репрезентацій. Соціальні репрезентації про економічну систему.
16. Психологічне значення грошей. Суб'єктивна цінність грошей.
17. Метод грошового праймінгу.
18. Дослідження впливу грошей на соціальну поведінку, цінності, мотивацію та уявлення про себе.
19. Монетарні установки.
20. Судження про ціни та інфляцію, їх вплив на економічну поведінку.
21. Економіко-психологічний контекст матеріалізму та власності.
22. Психологічне значення власності.
23. Визначення фінансової спроможності та способи впливу на неї.
24. Економічні та психологічні підходи до заощадження, як виду фінансової поведінки.
25. Психологія позичання і надмірної заборгованості. Психологічні наслідки боргу.
26. Особливості поведінки на фінансових ринках. Когнітивні, емоційні та соціальні впливи на інвестиційну поведінку.
27. Сплата податків як різновид фінансової поведінки. Ставлення до податків. Дилема соціального внеску.
28. Страхування як вид захисної фінансової поведінки.
29. Психологія праці та дозвілля.
30. Поняття балансу "робота-особисте життя".
31. Індивідуалізація у сфері праці: перехід від масового до творчого.
32. Психологія підприємництва.
33. Підходи до вивчення підприємницької діяльності: підхід, орієнтований на ризик, та підхід, орієнтований на інновацію.
34. Поняття про підприємницьку активність, підприємництво та підприємця.
35. Фактори середовища і підприємництво.
36. Причини залучення до підприємницької активності.
37. Психологічні якості підприємців.
38. Психологія азартної ігрової активності: різновиди та проблеми.
39. Волонтерство як об'єкт економіко-психологічних досліджень.
40. Волонтерська діяльність і задоволеність життям.
41. Волонтерство і альтруїзм.
42. Типи мотивації/ психологічних функцій волонтерської діяльності (Дж. Кларі та М. Снайдер).
43. Волонтерство: виклики для організацій.
44. Мотивація нагородами та її перевага над матеріальними стимулами для організації (Бруно Фрей і Яна Галус).
45. Психологічні детермінанти благодійництва.
46. Благодійництво: альтруїстичний підхід та теорія соціального обміну.
47. Теорія "Warm glow giving" Андреоні (1990).
48. Позитивні психологічні ефекти благодійництва.
49. Особистісні і ситуативні чинники благодійної активності.

	<p>50.Економічна психологія і про-середовищна (екологічна) поведінка.</p> <p>51.Економічна соціалізація.</p> <p>52.Розвиток економічної поведінки від дитинства до ранньої дорослості.</p> <p>53.Роль батьків у процесі економічної соціалізації.</p> <p>54.Психологія прийняття фінансових рішень та грошовий менеджмент у домашніх господарствах.</p> <p>55.Особливості прийняття економічних рішень у старості.</p> <p>56.Погляди на благополуччя в економіці та психології.</p> <p>57. Національний та індивідуальний вимір задоволеності життям.</p> <p>58.Вимірювання суб'єктивного благополуччя.</p> <p>59.Фактори, що впливають на суб'єктивне благополуччя.</p> <p>60. Поняття якості життя.</p> <p>61.Психологія бідності та безробіття.</p> <p>62.Розуміння фінансової поведінки соціально незахищених груп населення.</p> <p>63.Психологічні наслідки безробіття.</p>
Опитування	Анкету зворотного зв'язку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Додаток Схема курсу

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
09.09.2021, 15.05-16.25 (2 год)	Тема 1. Економічна психологія як наука. Економічна психологія та біхевіоральна економіка. Об'єкт, предмет та завдання економічної психології. Побудова економіко-психологічного дослідження. Економічна психологія та суспільство.	Лекція	1.Бутко М. П. Економічна психологія. [текст] навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. / М. П. Бутко, А. П. Неживенко, Т. В. Пепа – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 232 с. 2.Москаленко В.В. Сучасні напрямки досліджень в економічній психології // Соціальна психологія. – 2004. – № 2. – С.3-18. 3.Сидоренко Ю. В., Юмаєва Г. О. Дослідження теоретичних засад економічної психології // Формування ринкових відносин в Україні. - 2014. - № 9. - С. 117-121. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2014_9_29	Опрацювання літератури, 5 год	14.09.2021

			4.Economic psychology / edited by Rob Ranyard. – Hoboken : Wiley-Bleckwell, The British Psychological Society, 2018. – 483 p. (Ch. 1, pp. 1-18)		
14.09.2021, 16.40- 18.00 (2 год)	Тема 1. Економічна психологія як наука. Економічна психологія та біхевіоральна економіка. Об'єкт, предмет та завдання економічної психології. Побудова економіко- психологічного дослідження. Економічна психологія та суспільство.	Дискусія, обговоренн я статті, ділова гра	1.Markey-Towler V. Economic psychology in a nutshell: the only three things you need to know. – 22 June 2017. - 2.Талер Р. Поведінкова економіка. Як емоції впливають на економічні рішення. – К.: Наш формат, 2018. – 464 с. (Частина 1) Зложкін Г.В., Спасніков В.В., Комаровська В.Л. Економічна психологія: Навчальний посібник. — К.: ВД «Професіонал», 2004. — 304 с. (Розділ 1 “Економічна психологія: еволюція, роль і місце в суспільстві”, с. 9-56)	Участь в обговоренні	14.09.2021
	Тема 2. Прийняття рішень у сфері економіки (самостійне опрацювання) Прийняття рішення в умовах ризику та непевності. Теорії, базовані на суб'єктивному очікуванні користі. Теорія перспектив Канемана і Тверські. Роль емоцій, досвіду та мотивації в процесі прийняття рішень.		Канеман Д. Мислення швидке й повільне / переклад з англ. Максим Яковлев. – 2-ге вид. – К. : Наш Формат, 2018. – 480 с. (Частина IV “Варіанти вибору”, с. 267-340)		
23.09.2021	Тема 3. Ментальні репрезентації	Лекція	Канеман Д. Мислення швидке й повільне / переклад з англ. Максим Яковлев. – 2-ге вид. – К. : Наш Формат, 2018. – 480 с.	Опрацювання літератури, 5 год	28.09.2021

15.05-16.25 (2 год)	економічних явищ. Психологічне значення грошей Соціальні репрезентації про економічну систему. Психологічне значення грошей. Монетарні установки. Судження про ціни та інфляцію, їх вплив на економічну поведінку. Довіра до фінансових інституцій.		(Частина IV “Варіанти вибору”, с. 267-340)		
28.09.2021, 16.40-18.00 (2 год)	Тема 3. Ментальні репрезентації економічних явищ. Психологічне значення грошей. Соціальні репрезентації про економічну систему. Психологічне значення грошей. Монетарні установки. Судження про ціни та інфляцію, їх вплив на економічну поведінку. Довіра до фінансових інституцій.	Дискусія, робота в малих групах методом Едускрам	1. Талер Р. Поведінкова економіка. Як емоції впливають на економічні рішення. – К.: Наш формат, 2018. – 464 с. 2. Economic psychology / edited by Rob Ranyard. – Hoboken : Wiley-Bleckwell, The British Psychological Society, 2018. – 483 p. (Ch. 9, pp. 105-186)	Розробити в малих групах програму дослідження ментальних репрезентацій економічної сфери життєдіяльності суспільства і реалізувати дослідження на обраній групі досліджуваних, підготувати презентацію одержаних результатів. 10 год	До кінця семестру
07.10.2021,	Тема 4. Психологія власності.	Лекція	1. Economic psychology / edited by Rob Ranyard. – Hoboken : Wiley-Bleckwell, The British	Опрацювання літератури, 4 год	12.10.2021

15.05-16.25 (2 год)	Психологічне значення власності. Психологічні аспекти матеріалізму. Вплив власності на суб'єктивне благополуччя. Особливості ментальної бухгалтерії: функції та чинники ментальних рахунків.		Psychological Society, 2018. – 483 p. (Ch. 7, 11, pp. 105-186) 2. Соціальна психологія бідності : монографія / Т. І. Белавіна, В. О. Васютинський, В. Ю. Вінков та ін. ; за ред. В. О. Васютинського ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – К. : Міленіум, 2016. – 294 с.		
12.10.2021, 16.40-18.00 (2 год)	Тема 4. Психологія власності. Психологічне значення власності. Психологічні аспекти матеріалізму. Вплив власності на суб'єктивне благополуччя. Особливості ментальної бухгалтерії: функції та чинники ментальних рахунків.	Дискусія, обговорення	1.Economic psychology / edited by Rob Ranyard. – Hoboken : Wiley-Bleckwell, The British Psychological Society, 2018. – 483 p. (Ch. 7, 11, pp. 105-186) 2.Губеладзе І. Почуття власності як соціально-психологічний феномен // Наукові студії із соціальної та політичної психології. – 2019. – 43(46). – С 141-148. 3. Дембицька Н.М. Ставлення до власності як показник становлення суб'єкта економічної соціалізації студентської молоді / Н.М.Дембицька // Соціально-психологічні засади становлення суб'єкта економічної соціалізації : монографія / [Т.В.Говорун, Н.М.Дембицька, І.К.Зубіашвілі та ін.] ; за наук. редакцією В.В.Москаленко. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. – С. 96-118.	Участь в обговоренні	12.10.2021
21.10.2021, 15.05-16.25 (2 год)	Тема 5. Фінансова поведінка: поняття та види Фінансова спроможність та способи впливу на	Лекція	1.Economic psychology / edited by Rob Ranyard. – Hoboken : Wiley-Bleckwell, The British Psychological Society, 2018. – 483 p. (Ch. 12-16)	Підготовка до семінару, опрацювання літератури, 10 год	26.10.2021

	<p>неї. Економічні та психологічні підходи до заощадження. Психологія позичання і надмірної заборгованості. Особливості поведінки на фінансових ринках. Когнітивні, емоційні та соціальні впливи на інвестиційну поведінку. Сплата податків як різновид фінансової поведінки. Дилема соціального внеску. Страхування як вид захисної фінансової поведінки.</p>				
<p>26.10.2021, 16.40-18.00 (2 год)</p>	<p>Тема 5. Фінансова поведінка: поняття та види Фінансова спроможність та способи впливу на неї. Економічні та психологічні підходи до заощадження. Психологія позичання і надмірної заборгованості. Особливості поведінки на фінансових ринках. Когнітивні, емоційні та соціальні впливи на інвестиційну поведінку. Сплата податків як різновид фінансової поведінки. Дилема соціального внеску.</p>	<p>Робота в малих групах, обговорення</p>	<p>1.Гупаловська М.Б. Ощадно-інвестиційна поведінка як складник фінансової поведінки домогосподарств // Економіка і суспільство. – Вип. 18. – 2018. – С. 714- 719. 2.Кізима Т. Фінансова поведінка домогосподарств: сутність, класифікація, чинники впливу / Т. Кізима // Світ фінансів. - 2011. - Вип. 4. - С. 19-26. - 3.Ковтун О.А. Фінансова поведінка домогосподарств: сутність, структура та класифікація / О. А. Ковтун // Бізнес Інформ. - 2013. - № 9. - С. 280-286. .</p>	<p>Розробити в групах анкету для дослідження різних видів фінансової поведінки, апробувати її на 3- х категоріях: студенти, які не працюють, доросле працююче населення, пенсіонери. Порівняти одержані результати і оформити як ІНДЗ</p>	<p>До кінця семестру</p>

	Страховання як вид захисної фінансової поведінки.				
04.11.2021, 15.05- 16.25 (2 год)	Тема 6. Економічна активність Психологія підприємництва. Середовищні фактори і підприємництво. Причини залучення до підприємницької активності. Психологічні якості підприємців. Гендерні відмінності підприємницької активності. Психологія азартної ігрової активності.	Лекція	1. Бутко М. П. Економічна психологія. [текст] навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. / М. П. Бутко, А. П. Неживенко, Т. В. Пепа – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 232 с. 2. Кузнецова Т.В. Основи економічної психології : Курс лекцій. – К. : МАУП, 2006. – 140 с. 3. Ложкін Г.В., Спасніков В.В., Комаровська В.Л. Економічна психологія: Навчальний посібник. — К.: ВД «Професіонал», 2004. — 304 с. (Розділ “Економічна психологія підприємництва і зайнятості”, с. 214-247)	Опрацювання літератури 5 год	09.11.2021
09.11.2021, 16.40- 18.00 (2 год)	Тема 6. Економічна активність Психологія підприємництва. Середовищні фактори і підприємництво. Причини залучення до підприємницької активності. Психологічні якості підприємців. Гендерні відмінності підприємницької активності. Психологія азартної ігрової активності.	Дискусія, робота в групах	1. Бутко М. П. Економічна психологія. [текст] навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. / М. П. Бутко, А. П. Неживенко, Т. В. Пепа – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 232 с. 2. Кузнецова Т.В. Основи економічної психології : Курс лекцій. – К. : МАУП, 2006. – 140 с. 3. Ложкін Г.В., Спасніков В.В., Комаровська В.Л. Економічна психологія: Навчальний посібник. — К.: ВД «Професіонал», 2004. — 304 с. (Розділ “Економічна психологія підприємництва і зайнятості”, с. 214-247)	Проаналізуйте на основі запропонованої літератури до теми психологічні особливості/риси підприємця (людини з високим рівнем підприємницької активності), з огляду на дві групи рис: 1 група –перелік рис, якими обов’язково має володіти підприємець 2 група –перелік рис, які не бажані/перешкоджають підприємницькій активності, 5 год	09.11.2021
18.11.2021,	Тема 7. Просоціальна	Лекція	1. Лях Т.Л. Мотивація до волонтерської діяльності // Вісник ЛНУ імені Тараса	Опрацювання рекомендованої літератури,	23.11.2021

15.05-16.25 (2 год)	економічна поведінка Психологія волонтерства: організаційні форми, мотивація, ефект винагороди. Психологічні детермінанти благодійництва. Економічна психологія і про-середовищна (екологічна) поведінка.		Шевченка. - № 22 (257), Ч. VIII. – 2012. – С. 84-91. 2.Матвієнко Л.І., Алексеїченко К.С. Особистість волонтера у психологічному вимірі: ціннісно-мотиваційний аспект (надання соціальних послуг вразливим верствам населення) // Ринок праці та зайнятість населення. – 2016. – № 1. – С. 55-59. 3.Сербин Р. А. Благодійна діяльність як спосіб реалізації благодійництва // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. - 2016. - Вип. 5. - С. 85-90.	5 год	
23.11.2021, 16.40 - 18.00 (2 год)	Тема7. Просоціальна економічна поведінка Психологія волонтерства: організаційні форми, мотивація, ефект винагороди. Психологічні детермінанти благодійництва. Економічна психологія і про-середовищна (екологічна) поведінка.	обговорення	1. Лях Т.Л. Мотивація до волонтерської діяльності // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. - № 22 (257), Ч. VIII. – 2012. – С. 84-91. 2.Матвієнко Л.І., Алексеїченко К.С. Особистість волонтера у психологічному вимірі: ціннісно-мотиваційний аспект (надання соціальних послуг вразливим верствам населення) // Ринок праці та зайнятість населення. – 2016. – № 1. – С. 55-59. 3.Сербин Р. А. Благодійна діяльність як спосіб реалізації благодійництва // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. - 2016. - Вип. 5. - С. 85-90.	Участь в обговоренні	23.11.2021
02.12.2021, 15.05-16.25 (2 год)	Тема 8. Економічна психологія від дитинства до старості Економічна соціалізація. Розвиток економічної	Лекція	1. Антонова З. Гроші як фактор економічної соціалізації // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 2009. - № 4. – С. 173-180. 2. Економічна соціалізація молоді : соціально-психологічний аспект / Загальна ред. В. В.	Опрацювання рекомендованої літератури, 7 год	07.12.2021

	поведінки від дитинства до ранньої дорослості. Роль батьків у процесі економічної соціалізації. Психологічні передумови довготривалих економічних наслідків у дитинстві. Поняття життєвої перспективи.		Москаленко ; Академія пед. наук України, Ін-т психології ім. Г.С. Костюка. К. : Український центр політичного менеджменту, 2008. – 336 с. 3. Москаленко В.В. Економічна культура особистості як складова та результат процесу соціалізації 4. Москаленко В.В. Економічна соціалізація особистості: концептуальна модель // Соціальна психологія. – 2006. – № 3. – С.3-16.		
07.12.2021, 16.40-18.00 (2 год)	Тема 8. Економічна психологія від дитинства до старості Економічна соціалізація. Розвиток економічної поведінки від дитинства до ранньої дорослості. Роль батьків у процесі економічної соціалізації. Психологічні передумови довготривалих економічних наслідків у дитинстві. Поняття життєвої перспективи.	Дискусія, робота в малих групах	1.Економічна соціалізація молоді : соціально-психологічний аспект / Загальна ред. В. В. Москаленко ; Академія пед. наук України, Ін-т психології ім. Г.С. Костюка. К. : Український центр політичного менеджменту, 2008. – 336 с. 2.Москаленко В.В. Економічна культура особистості як складова та результат процесу соціалізації 3.Москаленко В.В. Економічна соціалізація особистості: концептуальна модель // Соціальна психологія. – 2006. – № 3. – С.3-16.	Участь в обговоренні на семінарському занятті	07.12.2021
16.12.2021, 15.05-16.25 (2 год)	Тема 9. Суб'єктивне благополуччя та економічне становище людини. Задоволеність життям та емоційне благополуччя: психологічний, економічний та	Лекція	1. Аршава І. Ф., Носенко Д. В. Суб'єктивне благополуччя і його індивідуально-психологічні та особистісні кореляти // Вісник Дніпропетровського університету. Сер. : Педагогіка і психологія. - 2012. - Т. 20, вип. 18. - С. 3-9. 2. Данильченко Т. В. Суб'єктивне соціальне благополуччя: психологічний вимір: монографія / Т. В. Данильченко ; Київ. нац. ун-т	Опрацювання рекомендованої літератури, 7 год	21.12.2021

	соціальний фактори		ім. Тараса Шевченка. - Чернігів : Десна Поліграф, 2016. - 543 с. 3. Канеман Д. Мислення швидке й повільне / переклад з англ. Максим Яковлев. – 2-ге вид. – К. : Наш Формат, 2018. – 480 с. (Частина V “Два “Я”, с. 375-407) 4. Соціальна психологія бідності : монографія / Т. І. Белавіна, В. О. Васютинський, В. Ю. Вінков та ін. ; за ред. В. О. Васютинського ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – К. : Міленіум, 2016. – 294 с.		
21.12.2021 16.40- 18.00 (2 год)	Написання підсумкових тестових робіт	тести		Презентація результатів дослідження ментальних репрезентацій економічних явищ	21.12.2021